

Lausunto valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2023-2030

1. Onko investointiohjelmassa kuvattu ymmärrettävästi lähtökohdat ja valmisteluperiaatteet?

Investointiohjelmaa ja sen valmistelua on kuvattu ymmärrettävästi periaatteiden osalta. Väyläviraston investointiohjelman vaikutusten arvioinnin lähtökohtana toimiva Liikenne 12-suunnitelman vaikutusarviointikehikko (Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2023-2030, luonnos 1.4.2022, sivu 17, kuva 3)

2. Onko mielestänne investointiohjelmassa kokonaisuutena onnistuttu vastaamaan sille asetettuihin tavoitteisiin ja muuttuneeseen toimintaympäristöön?

Maantieteellisesti arvioituna Itä-Suomen kannalta ei ole onnistuttu vastaamaan Itä-Suomen kuljetusten kasvavan palvelutason vaatimuksiin. Maanteiden osalta valtatie 5:n suuremmat hanke-esitykset puuttuvat kokonaan investointiohjelmajaksolta 2023-2030. Samoin ei ratahankkeiden osalta Itäradan osalta ole esitetty mitään uutta investointia vaikka Savonradan kehittämistyölle on ilmeinen tarve olemassa.

3. Ovatko investointiohjelman perustelut vaikutusten kautta tasapuoliset ja selkeät?

Investointiohjelman perustelut vaikutusten tasapuolisuuden osalta ei toteudu Itä-Suomen ja erityisesti Etelä- ja Pohjois-Savon osalta. Investointiohjelman 2023-2030 ulkopuolelle jääneiksi esitettyjen maantiehankkeiden valtatie 5:n osalta vaikutukset eivät ole selkeästi johdettu eikä perusteltu.

4. Miten muuttaisitte investointiohjelmaa Liikenne 12 mukaisen liikennemuotokohtaisen talouskehityksen puitteissa ja miten perustelette muutosten paremmat vaikutukset?

Valtatie 5 on valtakunnallisesti tärkeä itäisen Suomen pääväylä sekä osa kattavaa TEN-T verkkoa. Valtatie 5 on osa Savon, Pohjois-Karjalan ja Kainuun pääväyläyhteyttä Etelä-Suomeen ja sen osalta ei ole investointiohjelmassa 2023-2030 yhtään investointiesitystä välille Leppävirta-Kuopio-lisalmi-Kajaani osoitettu. Mikäli Liite 2 b olevat ulkopuolelle jääneet maantiehankkeet Vt 5:lle Leppävirta-Kuopio-Lapinlahti esitetään investointiohjelmassa 2023-2030, vaikutukset ulottuvat itäisen Suomen pääväylälle Leppävirta-lisalmi välille. Samoin Vt 5:lle tulee käynnistää onnettomuusriskialtis lisalmi-Kajaani liikennevälin suunnittelu liikenneturvallisuusperusteiden käynnistettävä.

5. Miten kehittäisitte investointiohjelman laatimisen prosessia, sen päivittämistä ja seurantaa?

Investointiohjelman laatimisessa tulisi käyttää tasapuolisempaa liikennevälityskyvyn ja -turvallisuuden huomioimista valtakunnan maanosien kesken. TEN-T verkkoyhteyden liikennöitävyyden parantamista tulee tehdä tasapuolisemmin koko maan osalta.

6. Miten muuten haluatte kommentoida investointiohjelmaa?